

Důvodová zpráva k nařízení Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského o mimořádných rostlinolékařských opatřeních proti šíření kozlíčka *Anoplophora glabripennis* č.j. UKZUZ 074253/2015, ze dne 7. 8. 2015

Kozlíček *Anoplophora glabripennis* je škodlivý organismus podle § 7 zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“), a § 3 vyhlášky č. 215/2008 Sb., o opatřeních proti zavlékání a rozšiřování škodlivých organismů rostlin a rostlinných produktů, ve znění pozdějších předpisů, při jehož výskytu nařizuje ÚKZÚZ mimořádná rostlinolékařská opatření k jeho eradikaci nebo k zabránění jeho dalšího šíření podle § 76 zákona.

Tento kozlíček je v posledních letech opakovaně zavlékán do Evropy hlavně při dovozu dřevěného obalového materiálu z asijských zemí, a to zejména z Číny. Vzhledem k tomu, že se v EU množily případy výskytu *A. glabripennis* v dřevěných paletách, na nichž je dodáván stavební materiál (např.: břidlice, mramor, žula, dlažební kostky a opracované kameny) z Číny, a také v místech, kde jsou tyto palety skladovány, vyzvala Komise členské státy k provádění intenzivních kontrol rizikových zásilek a míst, do kterých jsou tyto zásilky dodávány. V roce 2013 pak povinnost provádění těchto kontrol uložila členským státům prováděcím rozhodnutím Komise 2013/92/EU. Hlavní cestou průniku *A. glabripennis* do EU je dřevěný obalový materiál z Číny, jako druhořadá cesta jsou rostliny určené k pěstování, které jsou hlavní cestou průniku pro druhého karanténního kozlíčka *A. chinensis*.

Ohniska výskytu *A. glabripennis*, v nichž by bez uplatnění eradikačních opatření mohlo dojít k usídlení a šíření tohoto druhu, byla zjištěna v Rakousku, Itálii, Francii, Belgii, Německu, Spojeném království a v dalších zemích. Nový výskyt *A. glabripennis* byl zjištěn v roce 2014 v Chorvatsku.

Na území ČR byl publikován nález jedné samice druhu *A. glabripennis* na kmenu a larev ve kmenu javoru (*Acer* spp.) dodaného z Nizozemí, zaznamenaný v červenci 2004 v zahradnickém centru na severní Moravě. Tento nález nebyl úředně ověřen, ani následný úřední průzkum v této lokalitě výskyt tohoto druhu neprokázal. Na konci roku 2012 byl v ČR zjištěn mrtvý exemplář *A. glabripennis* mezi prázdnými dřevěnými krabicemi dovezenými z Číny a podezřelé požerky byly zjištěny také v dřevěných paletách z Číny.

Příznaky napadení: samičky kladou po jednom vajíčku do jamky vykousané v kůře a jedna samička naklade průměrně 32 ks vajíček. Vylíhlá larvička se zavrtává a v tomto místě může být patrný mízní výron. Larva vytváří požerek v kambiu do doby, než se zavrtá do dřeva. V kambiu jsou pod opadanou nebo odstraněnou kůrou viditelné larvální chodbičky, larvy později pronikají do dřeva a vytvářejí v něm nápadné chodby (až do průměru 3 cm), které jsou patrné zejména na řezu dřevem. Na napadených stromech se objevují zcela kruhovitě výletové otvory o průměru obvykle 10–15 mm (do výletového otvoru lze strčit malíček, popřípadě špičku malíčku). U paty napadených stromů, na větvích a u báze větví se hromadí dřevní drť, vytlačená larvami. Poslední

stadia larev jsou až 5 cm dlouhá. Vývoj trvá v oblasti původního výskytu jeden až dva roky, v odumřelých kmenech a v dřevěném materiálu po dvou letech by se již neměla vyskytovat živá stadia.

A. glabripennis napadá především kmen hostitelských rostlin a větve a příznaky na kmenech se nacházejí nejčastěji ve výšce od 1,5 m nad zemí. Požerky v dřevěných obalech jsou chodbami kruhovitého průřezu s průměrem až do 1 cm.

Postup při mimořádných rostlinolékařských opatřeních proti zavlékání tohoto škodlivého organismu v zemích EU, včetně vymezení území s výskytem tohoto škodlivého organismu – zamořené zóny a území nárazníkové zóny o poloměru 2 km za hranicí zamořené zóny a povinnost provádět průzkumu výskytu *A. glabripennis* je stanovena novým prováděcím rozhodnutím Komise 2015/893/EU. Na základě tohoto prováděcího rozhodnutí Komise je formou nařízení ÚKZÚZ tento postup transformován do české legislativy.

Ing. Daniel Jurečka

ředitel ÚKZÚZ